

ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет гуманітарно-педагогічний
Кафедра екології та біологічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету міжнародних
відносин та права

Віталій ТРЕТЬКО
2022р.

СИЛАБУС

Навчальна дисципліна **Технології навчання і виховання**

Освітньо-наукова програма: **Освітні, педагогічні науки**

Рівень вищої освіти **третій (освітньо-науковий)**

Загальна інформація

Позиція	Зміст інформації
Викладач(і)	Білецька Галина Анатоліївна
Профайл викладача	http://ecolog.khnu.km.ua/biletska-galyna-anatoliyivna/
E-mail викладача(ів)	biletskaha@khmnu.edu.ua; biletska_galina2017@ukr.net
Контактний телефон	0678556992
Сторінка дисципліни в ІСУ	https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=7871
Навчальний рік	2022-23
Консультації	Очні: 1 корпус, викладацька кафедри екології та біологічної освіти; он-лайн: за необхідністю та попередньою домовленістю

Характеристика дисципліни

Форма навчання	Курс	Семестр	Обсяг дисципліни		Кількість годин						Курсовий проєкт	Курсова робота	Форма семестрового контролю	
					Кредити ЄКТС	Години	Разом	Аудиторні заняття					Самостійна робота, у т.ч. ІРС	Залік
			Лекції	Лабораторні роботи				Практичні заняття	Семінарські заняття					
Д	1	1	3	90	34	17			17	56			+	
З	1	1	3	90	8	4			4	82			+	

Анотація дисципліни

Дисципліна «Технології навчання і виховання» є однією із важливих дисциплін, що займає провідне місце у підготовці майбутніх фахівців у галузі освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти. Покликана сформувати майбутнього фахівця як творчу особистість, здатну вирішувати значущі проблеми у сфері освітньої діяльності, науки та/або інновацій, розширювати та переоцінювати вже існуючі знання і професійні практики; здатної до безперервного саморозвитку та самовдосконалення. Програма дисципліни будується таким чином, щоб здобувачі опанували необхідними компетентностями, що забезпечать ефективну педагогічну діяльність на творчих засадах.

При викладанні дисципліни використовуються: лекції (з використанням методів проблемного та інтерактивного навчання, візуалізації, інформаційно-комунікаційних технологій); семінарські заняття (з використанням інтерактивних бесід, диспутів, проблемних ситуацій), самостійна робота (опрацювання лекційного матеріалу, підготовка до виконання семінарських занять і тестового контролю).

Пререквізити – вихідна; *кореквізити* – педагогічна (викладацька) практика.

Мета і завдання дисципліни

Мета дисципліни. Ознайомлення здобувачів вищої освіти з технологіями навчання і виховання; формування здатності використовувати під час педагогічної діяльності сучасні освітні технології, здійснювати інноваційну педагогічну діяльність.

Завдання дисципліни:

- формування знань про сучасні технології навчання і виховання;
- розвиток умінь використовувати сучасні освітні технології для створення інноваційного освітнього середовища.

Очікувані результати навчання

Студент, який успішно завершив вивчення дисципліни, повинен: застосовувати програмні засоби і мультимедіа, електронні ресурси та засоби ІКТ у науково-педагогічній діяльності; створювати умови конструктивної взаємодії з суб'єктами освітньо-виховного процесу і обирати оптимальні методи, засоби і форми взаємодії; використовувати сучасні інформаційно-комунікаційні, освітні, виховні технології організації освітнього процесу залежно від освітніх цілей та індивідуальних особливостей суб'єктів навчання; створювати безпечне освітнє середовище.

Тематичний план дисципліни і календар його виконання денна форма навчання

№ тижня	№ теми	Тема лекції*	Тема семінарського заняття*	Зміст самостійною роботи студентів	Література
1	1	Загальна характеристика педагогічних технологій		Опрацювання матеріалу лекції	[1] с. 6-24; [2] с. 10-44; [3] с. 5-13; [4] с. 26-35; [6] с. 4-6; [8] с. 78-126; [16]
2			Сутність і класифікація педагогічних технологій	Підготовка до семінарського заняття	[1] с. 6-24; [2] с. 10-44; [3] с. 5-13; [4] с. 26-35; [6] с. 4-6; [8] с. 78-126; [16]
3	2	Сутність технології навчання. Проектна технологія		Опрацювання матеріалу лекції	[1] с. 68-94; [2] с. 404-409; [3] с. 43-13; [4] с. 35-55, с. 143-167; [6] с. 12-20, с. 133-139; [16]
4			Проектна технологія. Основні етапи реалізації проєкту	Підготовка до семінарського заняття	[2] с. 404-409; [3] с. 43-73; [4] с. 143-167; [6] с. 12-20, с. 133-139; [16]
5	3	Інтерактивні технології навчання		Опрацювання матеріалу лекції	[2] с. 391-394, с. 409-419; [3] с. 23-43; [4] с. 167-203; [6] с. 76-100; [7] с. 34-42; 81-194; [16]
6			Інтерактивні технології навчання	Підготовка до семінарського заняття	[2] с. 391-394, с. 409-419; [3] с. 23-43; [4] с. 167-203; [6] с. 76-100; [7] с. 34-42; с. 81-194; [16]
7	4	Технологія проблемного навчання. Кейс-технологія		Опрацювання матеріалу лекції	[2] с. 394-404, с. 459-463; [3] с. 49-53, 71-75; [4] с. 266-284; [6] с. 51-59; [16]
8			Технології проблемного навчання	Підготовка до семінарського заняття	[2] с. 394-404, с. 459-463; [3] с. 49-53, с. 71-75; [4] с. 266-284; [6] с. 51-59; [16]
9	5	Технологія розвитку критичного мислення. Інтегроване навчання		Опрацювання матеріалу лекції	[2] с. 273-277; [3] с. 64-71; [4] с. 227-243; [6] с. 100-133; [16]

10			Технології розвитку критичного мислення	Підготовка до семінарського заняття	[1] с. 161-174; [2] с. 273-277; [3] с. 53-71; [4] с. 227-254; [6] с. 100-133; [16]
11	6	Інформаційно-комунікаційні технології навчання		Опрацювання матеріалу лекції	[1] с. 106-128; [4] с. 284-303; [5] с. 29-64; [9]; [10]; [11] с. 78-83; [12] с. 192-195; [16]
12			Інформаційно-комунікаційні технології навчання	Підготовка до семінарського заняття	[1] с. 106-128; [4] с. 284-303; [5] с. 29-64; [9]; [10]; [11] с. 78-83; [12] с. 192-195; [16]
13	7	Педагогічна діагностика в освітніх системах і технологіях		Опрацювання матеріалу лекції	[2] с. 419-430; [3] с. 107-115; [16]
14			Технології педагогічної діагностики	Підготовка до семінарського заняття	[2] с. 419-430; [3] с. 107-115; [13] с. 6-71; [16]
15	8	Технології виховання		Опрацювання матеріалу лекції	[2] с. 134-177; [3] с. 81-83; [16]
16			Сутність, класифікація і характеристика сучасних технологій виховання	Підготовка до семінарського заняття	[1] с. 131-160; [2] с. 134-185; [3] с. 81-107; [16]
17	9	Характеристика сучасних технологій виховання		Опрацювання матеріалу лекції	[1] с. 131-160; [2] с. 177-185; [3] с. 83-107; [15] с. 162-167; [16]
			Здоров'язберезувальні технології		[2] с. 315-325; [14] с. 77-91; [16]

Примітка: * Лекції і семінарські заняття проводяться по дві години через тиждень.

Тематичний план дисципліни заочна форма навчання

№ тижня	Тема лекції*	Тема семінарського заняття*	Зміст самостійною роботи студентів	Література
1	Загальна характеристика педагогічних технологій. Сучасні технології навчання	Сутність, класифікація і характеристика сучасних технологій навчання	Опрацювання матеріалу лекції. Підготовка до семінарського заняття. Підготовка до тестового контролю	[1] с. 6-24, с. 68-174; [2] с. 10-44, с. 273-463; [3] с. 5-13, с. 23-75; [4] с. 26-55, с. 143-303; [5] с. 29-64; [6] с. 4-20, с. 51-139; [7] с. 34-42; с. 81-194; [8] с. 78-126; [9]; [10]; [11] с. 78-83; [12] с. 192-195; [13] с. 6-71; [16]
2	Технології виховання	Сутність, класифікація і характеристика сучасних технологій виховання	Опрацювання матеріалу лекції. Підготовка до семінарського заняття. Виконання індивідуального завдання (контрольної роботи)	[1] с. 131-160; [2] с. 134-185; [3] с. 81-107; [14] с. 312-474; [15] с. 162-167; [16]

Політика дисципліни

Студент зобов'язаний відвідувати лекції і семінарські заняття згідно з розкладом, не запізнюватися на заняття, виконувати завдання відповідно до графіка. Пропущене семінарське заняття студент зобов'язаний відпрацювати у повному обсязі.

Набуті здобувачем знання з дисципліни або її окремих розділів у неформальній освіті зараховуються відповідно до «Положення про порядок визнання та зарахування результатів навчання здобувачів вищої освіти у Хмельницькому національному університеті» (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-poryadok->

vyznannya-ta-perezarahuvannya-rezultativ-navchannya.pdf). Під час підготовки до семінарських занять з дисципліни здобувач має дотримуватися політики доброчесності. У разі виявлення плагіату, згідно «Положення про систему забезпечення академічної доброчесності в Хмельницькому національному університеті» (<https://khmnu.edu.ua/wp-content/uploads/normatyvni-dokumenty/polozhennya/pro-systemu-zabezpechennya-akademichnoyi-dobrochesnosti.pdf>), роботу буде повернено на доопрацювання та повторне проходження оцінювання.

Критерії оцінювання результатів навчання

Основними видами контролю під час вивчення дисциплін є поточний і підсумковий.

Поточний контроль здійснюється під час семінарських занять, а також у дні проведення контрольних заходів, що встановлені робочою програмою дисципліни. При цьому використовуються такі методи поточного контролю: усне опитування; тестовий контроль теоретичного матеріалу. Підсумковий (семестровий) контроль проводиться у формі іспиту.

Засвоєння студентом теоретичного матеріалу оцінюється під час тестуванням, яке здійснюється в «Модульному середовищі для навчання» і передбачає перевірку тестових завдань в автоматизованому режимі. Також засвоєння теоретичного матеріалу, а також сформованість здатності критично і творчо мислити оцінюється під час семінарських занять. Оцінка, яка виставляється за семінарське заняття, враховує грамотність і ґрунтовність відповіді на теоретичні запитання; здатність брати участь у дискусії і відстоювати власну точку зору. Пропущене заняття здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати у встановлений викладачем термін, але не пізніше, ніж за два тижні до кінця теоретичних занять у семестрі.

Кожний вид роботи з дисципліни оцінюється за інституційною чотирибальною шкалою. Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання за ваговими коефіцієнтами представлено в таблиці.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання за ваговими коефіцієнтами денна форма навчання

	Усне опитування на семінарських заняттях									Поточний тестовий контроль	Підсумковий контрольний захід
	1	2	3	4	5	6	7	8	9		
ВК:	0,3									Т 2-6	Іспит
										0,3	0,4

Умовні позначення: ВК – вагові коефіцієнти; Т – тема дисципліни.

Структурування дисципліни за видами робіт і оцінювання результатів навчання за ваговими коефіцієнтами заочна форма навчання

	Усне опитування на семінарських заняттях		Індивідуальне завдання (контрольна робота)	Підсумковий контрольний захід
	1	2		
ВК:	0,3		0,3	Іспит
			0,3	0,4

Умовні позначення: ВК – вагові коефіцієнти; Т – тема дисципліни.

Підсумкова семестрова оцінка за інституційною шкалою визначається як середньозважена оцінка з усіх видів навчальної роботи, виконаних і зданих позитивно з урахуванням коефіцієнта вагомості і встановлюється в автоматизованому режимі після внесення викладачем усіх оцінок до електронного журналу. Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС наведено у таблиці.

Співвідношення інституційної шкали оцінювання і шкали оцінювання ЄКТС

Оцінка ЄКТС	Інституційна інтерв'альна шкала балів	Інституційна оцінка, критерії оцінювання		
A	4,75–5,00	5	Зараховано	Відмінно – глибоке і повне опанування навчального матеріалу і виявлення відповідних умінь та навичок
B	4,25–4,74	4		Добре – повне знання навчального матеріалу з кількома незначними помилками
C	3,75–4,24	4		Добре – в загальному правильна відповідь з двома-трьома суттєвими помилками
D	3,25–3,74	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, але достатнє для практичної діяльності за професією
E	3,00–3,24	3		Задовільно – неповне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії оцінювання
FX	2,00–2,99	2	Не-зараховано	Незадовільно – безсистемність одержаних знань і неможливість продовжити навчання без додаткових знань з дисципліни
F	0,00–1,99	2		Незадовільно – необхідна серйозна подальша робота і повторне вивчення дисципліни

Контрольні питання з дисципліни

1. Сутність та основні ознаки педагогічних технологій.
2. Еволюція поняття «педагогічна технологія».
3. Класифікація педагогічних технологій.
4. Поняття про технології навчання.
5. Класифікація технологій навчання.
6. Сутність проєктної технології.
7. Історичні аспекти розвитку проєктної технології.
8. Основні етапи реалізації проєкту.
9. Поняття про «інтерактивне навчання» та «інтерактивну технологію навчання».
10. Історичні аспекти розвитку інтерактивного навчання.
11. Елементи інтерактивної технології: активні форми і методи навчання
12. Сутність технології проблемного навчання.
13. Історія розвитку проблемного навчання.
14. Методи формування і розвитку критичного мислення.
15. Сутність та історичні аспекти технології кейсів.
16. Алгоритм технології кейсів.
17. Поняття технології розвитку критичного мислення.
18. Історичні аспекти технології розвитку критичного мислення.
19. Методи формування і розвитку критичного мислення.
20. Технологія контекстного навчання.
21. Тренінгові технології.
22. Поняття про інформаційні та інформаційно-комунікаційні технології.
23. Технології інтегрованого навчання.
24. Історія розвитку інформаційно-комунікаційних технологій.
25. Класифікація інформаційних технологій.
26. Технологія дистанційного навчання.
27. Поняття педагогічної діагностики.
28. Історія розвитку системи вимірювань у педагогічному процесі.
29. Методи педагогічної діагностики.
30. Сутність та основні ознаки технологій виховання.
31. Історичний розвиток виховних технологій.
32. Класифікація технологій виховання.
33. Технологія особистісно-орієнтованого виховання.
34. Технологія створення ситуацій успіху.

35. Технологія формування творчої особистості.
36. Здоров'язбережувальні технології.

Рекомендована література

Основна

1. Чепіль М. М. Педагогічні технології : Навчальний посібник / М. М. Чепіль, Н. З. Дудник. – Київ : Альма-Матер, 2012. – 224 с.
2. Михайліченко М. В. Освітні технології : навчальний посібник / М. В. Михайліченко, Я. М. Рудик. – Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2016. – 583 с.
3. Янкович О. Освітні технології сучасних навчальних закладів : навчально-методичний посібник / О. Янкович, Ю. Беднарек, А. Анджеєвська. – Тернопіль : ТНПУ ім В. Гнатюка, 2015. – 212 с.
4. Інноваційні педагогічні технології : посібник / За ред. О. І. Огієнко; Авт. кол.: О. І. Огієнко, Т. Г. Калюжна, Ю. С. Красильник, Л. О. Мільто, Ю. Л. Радченко, К. В. Годлевська, Ю. М. Кобюк. – Київ, 2015. – 314 с.

Додаткова

5. Стрельніков В. Ю. Сучасні технології навчання у вищій школі : модульний посібник для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації викладачів МППК ПУЕТ / В. Ю. Стрельніков, І. Г. Брітченко. – Полтава : ПУЕТ, 2013. – 309 с.
6. Інноваційні освітні технології : навчально-методичний посібник / упорядник Л. П. Прокопів. – Івано-Франківськ, 2020. – 172.
7. Інтерактивні технології навчання дорослих : навчально-методичний посібник / Сисоева С. О.; НАПН України, Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих. – Київ : ВД «ЕКМО», 2011. – 324 с.
8. Педагогічні технології у підготовці вчителів : навчальний посібник / за ред. І.Ф. Прокопенка. – Харків : ХНПУ, 2018. – 457 с.
9. VILT: Training Why Virtual Class Readiness Matters Your L&D Team : eBook. – eLearning Industry. – Access mode: <https://elearningindustry.com/free-ebooks/categories/educational-technology>.
10. Seann Dikkers. Mobile Media Learnin : eBook / Seann Dikkers et al. – ETC Press, 2015. – 271 p. – Access mode: <https://www.e-booksdirectory.com/details.php?ebook=10805>.
11. Білецька Г. А. Професійна підготовка вчителів біології в умовах COVID-19 і карантинних обмежень (на прикладі Хмельницького національного університету) / Г. А. Білецька, С. В. Скрипник, Л. П. Казімірова, М. О. Тарасенко, О. О. Єфремова, С. В. Ільїнський // Інноваційна педагогіка. – 2020. – № 29. – Т. 1. – С. 78-83.
12. Білецька Г. А. Дидактичні можливості сервісу Zoom / Г. А. Білецька, Х. М. Мотяшок, В. В. Гадомська // Актуальні питання сучасної інформатики: Матеріали доповідей V Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні інформаційні технології в освіті та науці» (12 листопада 2020 р.). – Житомир : Вид-во ЖДУ, 2020. – Вип. 8. – С. 192-195.
13. Галузьяк В.М. Педагогічна діагностика: курс лекцій / В.М. Галузьяк, І.Л. Холковська. – Вінниця: ТОВ «Нілан ЛТД», 2015. – 155 с.
14. Сучасні здоров'язбережувальні технології: монографія / За заг. ред. Ю.Д. Бойчука. – Харків: Оригінал, 2018. – 724 с.
15. Білецька Г.А. Використання віртуальних екскурсій з біології для виховання екологічної культури учнів закладів загальної середньої освіти / Г.А. Білецька, Н.В. Казанішена, С.В. Ільїнський // Інноваційна педагогіка. – 2022. – 49(2). – С. 162-167.
16. Білецька Г. А. Технології навчання і виховання: Електронний курс в Moodle. – Доступ до ресурсу: <https://msn.khmnu.edu.ua/course/view.php?id=7871>.